

**LIETUVOS RESPUBLIKOS OFICIALIOSIOS STATISTIKOS ĮSTATYMO NR. I-270 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
IR SUSIJUSIŲ TEISĖS AKTŲ
DERINIMO PAŽYMA**

Dėl Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos įstatymo Nr. I-270 pakeitimo įstatymo projekto

Eil. Nr.	Institucijos, su kuria derinta, pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos nebuvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
1.	Lietuvos bankas 2022-04-12 raštas Nr. S 2022/(22.13.E-4400)-12-2006	<p>1. Manytina, kad nagrinėjamu atveju toks konfidencialių statistinių duomenų sąvokos aiškinimo susiaurinimas, apsiribojant „išimtinai oficialiosios statistikos tikslais“, gali sukelti tiek teisinės, tiek organizacines rizikas, siekiant užtikrinti statistinių duomenų, skirtų ne oficialiosios statistikos tikslams, tinkamą apsaugą bei jų panaudojimą institucijų uždaviniams spręsti.</p> <p>Atsižvelgdami į tai, manome, kad šiuo metu Oficialiosios statistikos įstatyme įtvirtintas konfidencialių statistinių duomenų sąvokos apibrėžimas – „Konfidencialūs statistiniai duomenys – statistiniai duomenys, pagal kuriuos galima tiesiogiai arba netiesiogiai atpažinti statistinio stebėjimo vienetą ir atskleisti jo duomenis“ – <u>turėtų likti nepakeistas</u>.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Lietuvos banko siūloma formuluotė nepasieks Lietuvos banko įvardinamo tikslo, priešingai, priėmus Lietuvos banko siūlymą, būtų išplečiama duomenų, kurie laikytini konfidencialiais, apimtis. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos įstatymo Nr. I-270 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas) 2 straipsnio 5 dalyje turėtų likti tokia konfidencialių statistinių duomenų apibrėžtis – „statistiniai duomenys, gauti išimtinai oficialiosios statistikos tikslams, pagal kuriuos galima tiesiogiai arba netiesiogiai atpažinti statistinio stebėjimo vienetą ir atskleisti jo duomenis“.</p>

		<p>2. Taigi <i>statistiniais duomenimis</i> bus laikomi <u>išimtinai tik oficialiosios statistikos tikslams</u> gauti duomenys. Sukūrus tokį reguliavimą automatiškai bus užkirstos galimybės panaudoti <i>Valstybės duomenų valdymo platformos funkcines galimybes kitų naudotojų analitiniams tikslams</i> (pavyzdžiui, Lietuvos bankui kaip Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos naudotojui siekiant gauti <i>statistinius duomenis</i> per Valstybės duomenų valdymo platformos informacinę sistemą valstybės ekonominės ir socialinės raidos stebėsenos ir analizės, mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacinės veiklos ir kt. tikslams) (Įstatymo projekto 21 straipsnio 1 dalies 3 ir 5 punktai, 3 dalis).</p> <p>Darytina bendra išvada, kad <i>valstybės duomenys</i> pagal savo svarbą bei jautrumą negali turėti mažesnio apsaugos lygio nei statistiniai duomenys ir turi juos – <i>statistinius duomenis</i> – apimti.</p> <p>Atsižvelgdamas į tai, Lietuvos bankas laikosi pozicijos, kad valstybės duomenys turėtų apimti statistinius duomenis ir Įstatymo projekto 2 straipsnio 20 dalis turėtų būti pakoreguota taip: „Valstybės duomenys – Valstybės duomenų valdysenos informacinėje sistemoje kaupiamos pirminių duomenų, administracinių duomenų kopijos, informacija, dokumentai ir (arba) jų kopijos ir kiti duomenys, išskyrus ~~statistinius duomenis.~~“</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pažymėtina, kad statistiniams duomenims taikomas kitoks aiškiai reglamentuotas režimas (galimybė juos naudoti tik oficialiosios statistikos tikslams) nei valstybės duomenims. Pagrindinis Europos Sąjungos teisės aktas reglamentuojantis statistinių duomenų tvarkymą yra 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos, panaikinantys Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1101/2008 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Bendrijų statistikos tarnybai, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ir Tarybos sprendimą 89/382/EEB, Euratomas, įsteigiantį Europos Bendrijų statistikos programų komitetą, su visais pakeitimais (toliau – reglamentas (EB) Nr. 223/2009). Projektu siekiama įtvirtinti „veidrodinį“ oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos reglamentavimą, atitinkamai statistinių duomenų ir valstybės duomenų, paliekant tik būtinas sąsajas tarp šių dviejų sistemų. Be to, į valstybės duomenų sąvoką neturi patekti statistiniai duomenys, siekiant užtikrinti jų konfidencialumą.</p>
--	--	---	--

		<p>3. Kartu atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projekto 22 straipsnyje yra nustatomos valstybės duomenų teikėjų teisės ir pareigos, tačiau prie sąvokų apibrėžimų nėra pateiktas <i>valstybės duomenų teikėjo</i> sąvokos apibrėžimas. Siūlytina šią sąvoką aiškiai apibrėžti, siekiant teisinio apibrėžtumo bei nuoseklumo principų įgyvendinimo.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atsižvelgiant į nuolat besikeičiančią situaciją dėl atsirandančių naujų duomenų šaltinių, teikėjų ir siekiant nesusiaurinti galimo valstybės duomenų teikėjų „rato“, netikslinga juos apibrėžti.</p>
		<p>4. Atsižvelgdami į nurodytą teisinį reguliavimą bei faktą, kad Lietuvos bankas nenaudoja valstybės biudžeto lėšų Oficialiosios statistinės programos II daliai rengti, siūlome Įstatymo projekto 12 straipsnio 1 dalies 2 punktą išdėstyti taip:</p> <p>o „II dalis, į kurią įtraukiami Lietuvos banko atliekami statistiniai tyrimai. Ji tvirtinama ir jos vykdymo ataskaita rengiama Lietuvos banko nustatyta tvarka netaikant šio straipsnio 3 dalies“, arba</p> <p>o 12 straipsnio 3 dalies 6 punktą išdėstyti taip: „statistiniam tyrimui atlikti reikalingos lėšos. Šis punktas netaikomas Oficialiosios statistikos programos II daliai.“</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Siekiant suderinamumo, turėtų būti vienoda sistema dėl Lietuvos Respublikoje rengiamos oficialiosios statistikos. Tai, kad Oficialiosios statistikos programą sudaro dvi dalys, nesudaro prielaidų ją rengti taikant skirtingus formas ir struktūros kriterijus. Be to, Oficialiosios statistikos programoje nurodomos lėšos, reikalingos kiekvienam atliekamam statistiniam tyrimui, nesudaro prielaidų pažeisti oficialiąją statistiką tvarkančių įstaigų nepriklausomumą, priešingai, tai didina veiklos skaidrumą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, manytina, kad Oficialiosios statistikos programoje (jos abiejose dalyse) turėtų būti nurodomos kiekvienam statistiniam tyrimui atlikti reikalingos lėšos.</p>
		<p>5. Kartu norime priminti, kad, vadovaujantis 1998 m. birželio 29 d. Tarybos sprendimu dėl nacionalinių institucijų konsultavimosi su Europos centriniu banku teisės akto projekto nuostatų klausimais (98/415/EB), dėl Lietuvos banko įstatymo ir kitų įstatymų projektų turėtų būti konsultuojamasi su Europos Centrinio Banku. Todėl, jeigu pagal pateiktą derinti Įstatymo projektą Lietuvos bankui suteikiamas valstybės duomenų teikėjo statusas, kuris lemia</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Manytina, kad keičiamu teisiniu reguliavimu nacionaliniam centriniui bankui nesuteikiamos papildomos funkcijos ir pareigos, todėl derinimo su Europos Centrinio Banku procedūra būtų perteklinė.</p>

		papildomas Lietuvos banko, kaip centrinio banko, pareigas bei funkcijas, turėtų būti vertinama Įstatymo projekto atitiktis galiojančios redakcijos LBI ir kartu sprendžiama, ar neturi būti konsultuojamasi su Europos Centrinio Banku.	
2.	Informacinės visuomenės plėtros komitetas 2022-04-13 raštas Nr. S-142(2022)	1. Siekiant tinkamai ir pagrįstai apibrėžti sąvokas pagal reguliavimo sritį, siūlytina atsisakyti Įstatymo projekto 2 str. 20 dalyje valstybės duomenų apibrėžimo, o Įstatymo projekte naudoti Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos duomenų sampratą taip, kaip yra nustatyta Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme. Valstybės duomenų sąvoka pagal reguliavimo sritį turėtų būti apibrėžta rengiant Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo pakeitimą.	Neatsižvelgta. Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme nėra apibrėžta nei valstybės duomenų, nei Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos duomenų sąvoka. Atkreiptinas dėmesys, kad <i>Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos duomenys</i> ir <i>Valstybės duomenys</i> nėra tapačios sąvokos. Siekiant teisinio reglamentavimo aiškumo, turėtų likti Projekte įtvirtinta sąvoka – valstybės duomenys, kuri naudojama būtent Projektu reglamentuojamoje srityje.
		2. Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas nustato, kad institucijos steigia valstybės informacines sistemas, siekdamas tvarkyti duomenis teisės aktuose nustatytoms funkcijoms vykdyti ir iš esmės toks pat tikslas suformuluotas ir Įstatymo projekto 21 str. 1 dalies 6 punkte, todėl institucijoms iškils neaiškumas kada savo funkcijoms atlikti reikės steigti valstybės informacines sistemas vadovaujantis Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu, o kada funkcijas vykdyti, vadovautis Įstatymo projektu įteisintomis normomis. Analitinis duomenų apdorojimas reikalingas atliekant duomenų analizę sprendimų pagrindimo ir kitais pakartotino panaudojimo tikslais. Atsižvelgiant į aukščiau pateiktas aplinkybes, bei siekiant	Neatsižvelgta. Projekto 21 str. 1 dalies 6 punktas nereglamentuoja valstybės informacinių sistemų steigimo klausimo (jos steigiamos kitų teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka), šiuo punktu tik sudaroma prielaida gauti/teikti valstybės duomenims šiam konkrečiam tikslui.

		suderinti Įstatymo projektą su Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu, siūlytina patikslinti Įstatymo projekte 21 str. 1 dalies 6 punktą.	
		3. Įstatymo projekto 22 str. įvedama Valstybės duomenų teikėjo sąvoka, kuri nėra apibrėžta 2 str. tačiau atsižvelgiant į Valstybės duomenų sąvokos apibrėžtį, manytina, kad Valstybės duomenų teikėjai yra informacinių sistemų ir registrų tvarkytojai. Siūlytina taip ir nurodyti Įstatymo projekto 22 str. arba, priešingu atveju, apibrėžti sąvoką Įstatymo projekto 2 str.	Neatsižvelgta. Žr. komentarą prie Lietuvos banko 3 pastabos.
		4. Siūlome įvertinti ar pagrįstai nustatyta prievolė informacinių sistemų ir registrų valdytojams ir tvarkytojams per 30 dienų pateikti duomenis Valstybinei duomenų agentūrai ir ar valdytojas techniškai ir organizaciškai tai galės padaryti, nenustatant jokių kitų sąlygų ir aplinkybių, turint omenyje, kad institucija galės pateikti duomenis tik tuo atveju, jeigu turės kompetenciją ir bus įvaldžiusi Valstybės duomenų valdysenos IS integracines priemones, reikalingas duomenų pateikimui.	Neatsižvelgta. Pakartotinai įvertintos galimybės per ne ilgesnį nei 30 dienų terminą pradėti teikti duomenis. Projekte nustatyti ilgesnį nei 30 dienų terminą netikslinga dėl didelės skubos valstybės duomenų poreikio. Valstybės informacinių sistemų ir registrų valdytojai yra atsakingi už savo valdomų sistemų priežiūrą ir savalaikį modernizavimą, siekiant užtikrinti sistemų duomenų prieinamumą teisės aktuose nustatytiems tikslams.
		5. Siūlytina papildyti Įstatymo projektą nuostatomis, kurios parodytų Valstybės duomenų valdymo platformos veikimą, funkcijas, paslaugas ir pan., kas atskirtų arba parodytų santykį su Valstybės duomenų valdysenos informacine sistema.	Neatsižvelgta. Bus reglamentuota poįstatyminiuose teisės aktuose. Žr. Projekto 25 str. 4 d. Valstybės duomenų valdymo platformos panaudojimo būdai ir formos gali būti įvairūs ir kompleksiniai, atsižvelgiant į (operatyvius) naudotojų

			poreikius, detalus reglamentavimas Projekte susiaurintų pilnai ir lanksčiai panaudoti platformos galimybes.
		6. Šiuo metu valstybės informacinių išteklių elektroninės informacijos saugos reguliavimo teisės aktuose, informacinės sistemos naudotojas apibrėžiamas kaip fizinis asmuo (Bendrųjų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašas, patvirtintas LRV 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 716), o Įstatymo 2 str. 21 dalyje Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos naudotojo apibrėžime kaip juridinis asmuo arba jam atstovaujantis fizinis asmuo. Siūlytina suderinti sąvokų apibrėžimą.	Neatsižvelgta. Projekte įtvirtintos sąvokos naudojamos Projektu reglamentuojamoje srityje.
3.	Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba 2022-04-06 raštas Nr. 22-4653	4. Pakeisti 21 str. 1 d. ir ją papildyti nauju 11 p.: „11) analitinės antikorupcinės žvalgybos tikslu“	Iš dalies atsižvelgta. Siūlymas perteklinis, nes patikslinus Projekto 21 straipsnio 1 dalies 6 punktą bei susijusias Projekto nuostatas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba valstybės duomenis galės gauti, remiantis šiuo tikslu: „6) valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, taip pat valstybės ir savivaldybės įmonių ir viešųjų įstaigų, kurių savininkė arba dalininkė yra valstybė arba savivaldybė ir kurios Viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka įgaliotos atlikti viešąjį administravimą arba teikia asmenims viešąsias ar administracines paslaugas ar vykdo kitas viešąsias paslaugas, statutinių įstaigų ir kitų

			biudžetinių įstaigų, regionų plėtros tarybų funkcijų atlikimo, įgyvendinant jų nuostatuose nustatytus tikslus;“
4.	Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos	<p>1. Įstatymo projekto 2 straipsnio 22 dalyje nustatyta, kad Valstybės duomenų valdysenos programą sudaro Europos Sąjungos teisės aktais, Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais ir protokolinais sprendimais, esant ekstremaliajai situacijai ir (ar) įvykiui – operacijų vadovo sprendimais pavedamų atlikti darbų metinis sąrašas. Tarnybai įvertinus ekstremaliosios situacijos metu iškilusias problemas, bei atsižvelgus į tai, kad Vyriausybės protokoliniu sprendimu galės būti tvirtinamas vienkartinis statistinių rodiklių poreikis, siūlytume įstatymo projekte įtvirtinti nuostatą, kad, priimant sprendimus dėl naujų statistinių duomenų rinkinių poreikio, būtų atliktas respondento (duomenų valdytojo) būtinų finansinių kaštų išankstinis vertinimas. Pažymėtina, kad duomenų valdytojas be papildomų lėšų ne visada gali laiku, techniškai ir organizuotai pateikti statistinius duomenis, kadangi būtina įdiegti papildomas informacinės sistemos integracines priemones, reikalingas naujų duomenų pateikimui.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Projekte įtvirtinus būtinų finansinių kaštų išankstinio vertinimo procedūrą atsirastų papildoma administracinė našta bei nebūtų užtikrintas Projektu siekiamas tikslas gauti / teikti valstybės duomenis nedelsiant, pagal naujus valstybės poreikius. Pažymėtina, kad duomenų valdytojas privalo užtikrinti valdomų sistemų priežiūrą ir savalaikį modernizavimą ir taip užtikrinti kaupiamų duomenų prieinamumą teisės aktuose nustatytiems tikslams. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad duomenys Valstybės duomenų valdymo platformai / Valstybės duomenų valdysenos informacinei sistemai arba gali būti pateikti standartiniais daug išteklių ir kompetencijos nereikalaujančiais būdais.</p>

		<p>2. Įstatymo projekto 2 straipsnio 20 dalyje nustatyta, kad valstybės duomenys – Valstybės duomenų valdysenos informacinėje sistemoje kaupiamos pirminių duomenų, administracinių duomenų kopijos, informacija, dokumentai ir (arba) jų kopijos ir kiti duomenys, išskyrus statistinius duomenis. Keliamas klausimas, kodėl statistiniai duomenys neįtraukiami į valstybės duomenų sampratą, kai jų tvarkymas bus vykdomas toje pačioje valstybės informacinėje sistemoje (Valstybės duomenų valdysenos informacinėje sistemoje).</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Žr. komentarą prie Lietuvos banko 2 pastabos.</p>
5.	Valstybės duomenų apsaugos inspekcija	<p>1. <i>Dėl asmens duomenų tvarkymo oficialiosios statistikos tikslais</i></p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, manytina, kad Įstatymo Nr. I-270 projekto 10 straipsnyje numatytas teisinis reguliavimas <i>yra nepakankamas ir turėtų būti tikslinamas detalizuojant nuostatas</i> vadovaujantis Reglamento 89 straipsnio 1 ir 2 dalimis. Inspekcija siūlo nustatyti šias duomenų subjekto teisių ir laisvių apsaugos priemones:</p> <p>„Oficialiąją statistiką tvarkančios įstaigos nustatyta tvarka kiekvienu konkrečiu atveju turi būti įvertinama, ar šio straipsnio 4 dalyje nurodytos duomenų subjektų teisės turi būti visiškai arba iš dalies netaikomos.</p> <p>Oficialiąją statistiką tvarkančios įstaigos dėl šio straipsnio 4 dalyje nurodytų duomenų subjektų teisių</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Atsižvelgta į pateiktus pasiūlymus, patikslinta Projekto 10 straipsnio 6 dalis, tačiau Projekto 10 straipsnio 6 dalies nuostatos suformuluotos kitaip nei pasiūlė Inspekcija.</p>

		<p>netaikymo konkrečiu atveju turi gauti duomenų apsaugos pareigūno vertinimą ir nuomonę.</p> <p>Šio straipsnio 4 dalyje nurodytų duomenų subjektų teisių netaikymo priežastys, įskaitant būtinumo ir proporcingumo įvertinimą, rizika duomenų subjektų teisėms ir laisvėms, duomenų apsaugos pareigūno pateikti vertinimai ir nuomonės dėl subjektų teisių netaikymo fiksuojami raštu.</p> <p>Duomenų apsaugos pareigūnui suteikiama prieiga prie įrašų ir visų dokumentų, kuriais pagrindžiamos faktinės ir teisinės duomenų subjektų teisių netaikymo priežastys.“</p>	
		<p><i>2. Dėl naujų asmens duomenų tvarkymo tikslų (valstybės duomenų tvarkymas)</i></p> <p>Be to, Įstatymo Nr. I-270 projekto 21 straipsnio 4 dalyje nustatoma, kad: „asmens duomenys, tarp jų ir specialių kategorijų asmens duomenys, šio straipsnio 1 dalyje nustatytiems tikslams valdomi, tvarkomi ir naudojami tik tais atvejais, kai yra nors vienas iš teisėto asmens duomenų tvarkymo pagrindų, nurodytų Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnio 1 dalyje. Specialių kategorijų asmens duomenys tvarkomi, valdomi ir naudojami tik tais atvejais, kai yra ir nors vienas iš teisėto asmens duomenų tvarkymo pagrindų, nurodytų Reglamento (ES) 2016/679 9 straipsnio 2 dalyje“. Iš Įstatymo Nr. I-270 projekto 21 straipsnio 4 dalies yra neaišku, <i>kokie subjektai</i> šia nuostata turės vadovautis. Taigi, siūlome tikslinti Įstatymo Nr. I-270 projekto 21 straipsnio 4 dalį, įvardinant subjektus (pavyzdžiui, valstybės duomenų vartotojai ar kt.), kuriems bus taikoma minėta nuostata.</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Į Projekto 21 straipsnio 4 dalies taikymo sritį patenka visi subjektai, kurie tvarkys valstybės duomenis, todėl išvardinti subjektus, kurie minėta nuostata privalės vadovautis, objektyviai nėra įmanoma.</p>

	<p><i>3. Dėl duomenų subjekto teisių</i></p> <p>Istatymo Nr. I-270 projekto 23 straipsnio 1 dalies 3 punkte yra išvardintos ne visos valstybės duomenų vartotojų, kaip duomenų subjektų teisės vadovaujantis Reglamentu (pavyzdžiui, teisė apriboti duomenų tvarkymą (Reglamento 18 str.) ir kt. Taigi, siūlome pateikti nuorodas į konkrečius Reglamento straipsnius, pagal kuriuos būtų taikomos duomenų subjektų teisės.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Projekto 23 straipsnio 1 dalies tikslas – nurodyti valstybės duomenų vartotojų teises, susijusias su duomenų ir informacijos gavimu. Projekto 23 straipsnio 1 dalies 3 punkte nesiekama išvardinti visas Reglamente (ES) 2016/679 įtvirtintas duomenų subjekto teises, nes jas valstybės duomenų vartotojai gali įgyvendinti nepriklausomai nuo to, ar šios teisės bus paminėtos Projekte.</p>
	<p><i>4. Dėl valstybės duomenų gavimo ir teikimo taisyklių.</i></p> <p>Apibendrinant, iš Istatymo Nr. I-270 projekto IV skyriaus nuostatų nėra aiški valstybės duomenų gavimo, naudojimo ir teikimo tvarka, ir minėtų nuostatų nepakanka siekiant nuosekliai numatyti valstybės duomenų, šiuo atveju, asmens ir specialių kategorijų asmens duomenų naudojimo ir gavimo, ir teikimo taisyklių, atsižvelgiant į tai, manytina, kad:</p> <p>1) turėtų būti nustatytas aiškus valstybės duomenų gavimo, tvarkymo ir naudojimo bei teikimo mechanizmas (pavyzdžiui, Istatymo Nr. I-270 projekto 2 straipsnio 22 dalyje nustatytas apibrėžimas „Valstybės duomenų valdysenos programa“ nustato, kad Valstybės duomenų valdysenos programa yra kuriama Europos Sąjungos teisės aktais, Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais ir protokolinais sprendimais, esant ekstremaliajai situacijai ir (ar) įvykiui – operacijų vadovo sprendimais pavedamų atlikti darbų metiniu sąrašu. Taigi, manytina, kad minėtos nuostatos galėtų būti</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Valstybės duomenų gavimo, tvarkymo ir teikimo principai bei esminės sąlygos numatytos Projekte (be kita ko, Projekto 20, 21 straipsniuose), o procedūrinės nuostatos bus įtvirtintos Vyriausybės priimtu teisės aktu (Projekto 20 straipsnio 9 dalis, 21 straipsnio 2 dalis). Valstybės duomenų valdysenos programos tikslas – nustatyti darbų, kurie bus atliekami valstybės duomenų pagrindu, metinį sąrašą, bet ne reglamentuoti valstybės duomenų gavimo, tvarkymo ar teikimo tvarką.</p> <p>Projekto 21 straipsnio 3 dalyje numatytuose standartizuotuose duomenų ar paslaugų teikimo sąlygų aprašuose bus, be kita ko, numatytos su asmens duomenų tvarkymu susijusios nuostatos, turinčios reikšmės duomenų subjektų teisių apsaugai. Šie aprašai - valstybės duomenų tvarkymo teisinio reguliavimo mechanizmo dalis, todėl atitinka Reglamento (ES) 2016/679 preambulės 96 konstatuojamojoje dalyje, 36 straipsnio 4 dalyje minimų “reguliavimo priemonių, kuriomis</p>

		<p>perkeltos ir atitinkamai detalizuotos Įstatymo Nr. I-270 projekto 24 straipsnyje ar pan.</p> <p>2) Įstatymo Nr. I-270 projekto 21 straipsnio 3 dalyje numatyta pareiga Inspekcijai kartu su Valstybės duomenų agentūra derinti standartizuotus duomenų ar paslaugų teikimo sąlygų aprašus. Reglamento 57 straipsnio 1 dalies c punkte nustatyta, kad: „priežiūros institucija laikydamosi valstybės narės teisės, pataria nacionaliniam parlamentui, vyriausybei ir kitoms institucijoms bei įstaigoms teisėkūros ir administracinių priemonių, susijusių su fizinių asmenų teisių ir laisvių apsauga tvarkant duomenis, klausimais“. Pažymėtina, kad Reglamento preambulės 96 konstatuojamąja dalimi ir Reglamento 36 straipsnio 4 dalimi, Inspekcija derina projektus tų įstatymų ar poįstatyminių teisės aktų, kuriuos turi priimti Lietuvos Respublikos Seimas, arba numatomas asmens duomenų tvarkymas, jei kyla didelis pavojus duomenų subjektų teisėms ir laisvėms, bet ne tuos dokumentus, kuriuos rengia duomenų valdytojas (šiuo atveju – Valstybės duomenų agentūra) įgyvendindamas Reglamento 5 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą atskaitomybės principą.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, siūlome tikslinti Įstatymo Nr. I-270 projekto 21 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip: „Valstybės duomenų agentūra parengia standartizuotų duomenų ar paslaugų teikimo sąlygų aprašus, su kuriais valstybės duomenų vartotojai ir Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos naudotojai susipažįsta prisijungę prie Valstybės duomenų agentūros sukurtų automatizuotų duomenų prieigų ar kitu automatizuotu būdu“.</p>	<p>numatomas asmens duomenų tvarkymas” sąvoką. Dėl šios priežasties standartizuotų duomenų ar paslaugų teikimo sąlygų aprašų derinimas su Inspekcija atitiktų Reglamento nuostatas.</p>
--	--	---	---

		<p>5.1. Siūlytina detaliau atskleisti Įstatymo Nr. I-270 projekto 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte įtvirtinamo <i>profesinio nepriklausomumo turinį</i>, pavyzdžiui, kad nepriklausomumas siejamas visų pirma taikytinų būdų, apibrėžčių, metodikų ir šaltinių, taip pat visų formų sklaidos vykdymo laiko ir turinio požiūriu.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Projekto 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte numatytas profesinio nepriklausomumo principas kaip vienas iš valstybės duomenų valdysenos principų suformuluotas analogiškai kaip Projekto 3 straipsnio 1 dalies 1 punkte įtvirtintas profesinio nepriklausomumo principas kaip vienas iš oficialiosios statistikos organizavimo principų. Valstybės duomenų valdysenos principai suformuluoti „veidrodiniu būdu“, lyginant su oficialiosios statistikos organizavimo principais, ir atsižvelgiant į gerąją praktiką oficialiosios statistikos veiklos srityje.</p>
		<p>5.2. Įstatymo Nr. I-270 projekto 5 straipsnio 2 dalies 7 punkte nustatoma Valstybės duomenų agentūros funkcija skleisti valstybės duomenų pagrindu parengtą informaciją, tačiau šios funkcijos turinys Įstatymo Nr. I-270 projekte nėra atskleidžiamas, todėl neaišku, kas sudarytų šią informaciją, kada ir kokiais tikslais ji būtų skleidžiama. Siūlytina tikslinti Įstatymo Nr. I-270 projektą aptariamu aspektu. Valstybės duomenų pagrindu parengtos informacijos skleidimas taip pat minimas Įstatymo Nr. I-270 projekto 6 straipsnio 2 dalies 6 punkte.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Valstybės duomenų pagrindu parengta informacija bus skleidžiama pagal poreikį, kuri iš anksto identifikuoti objektyviai neįmanoma, o kartu netikslinga detalizuoti įstatymo lygmeniu. Vykdam šią funkciją, asmens duomenys nebus skleidžiami/viešinami.</p>
		<p>5.3. Įstatymo Nr. I-270 projekto 16 straipsnio 4 dalies antruoju sakiniu numatomas statistinių duomenų apie fizinio asmens lytį, amžių, gyvenamąją vietą, <i>iš kurių galimas netiesioginis atpažinimas, skleidimas</i>. Vadinasi, tokie statistiniai duomenys, pagal Reglamente nustatytą asmens duomenų sąvoką, bus laikomi asmens duomenimis, todėl jų</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Projekto 16 straipsnio 4 dalis numato išimtį, kokie duomenys nebūtų laikomi konfidencialiais duomenimis. Dėl šios priežasties prieštaravimo tarp Projekto 16 straipsnio 4 dalies nuostatų ir kitų Projekto nuostatų,</p>

		<p>skleidimas turi atitikti visus Reglamente nustatytus reikalavimus, įskaitant ir tikslo apribojimo principą.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, taip pat nėra aiškus Įstatymo Nr. I-270 projekto 16 straipsnio 4 dalies nuostatos teisinis santykis su minėta nuostata, kuri, manytina leidžia „gauti konfidencialius duomenis, kurie leistų tik netiesiogiai identifikuoti statistinius vienetų, tyrėjams, <i>atliekantiems statistines analizes mokslo reikmėms</i>“, todėl svarstytina, ar minėti duomenys gali būti naudojami kitais tikslais nei „statistinės analizės mokslo reikmėms“. Taigi, ar neturėtų būti tikslinimas Įstatymo Nr. I-270 projekto 16 straipsnio 4 dalies antrasis sakiny, įvardijant tikslus, kurių siekiant numatoma skleisti statistinius duomenis, iš kurių galimas netiesioginis fizinio asmens identifikavimas (jeigu toks tvarkymas kitais tikslais nei statistinės analizės mokslo reikmėms tikslui yra galimas).</p>	<p>reguliuojančių konfidencialių duomenų teikimą/gavimą, nėra.</p>
		<p>5.5. Pirma, iš Įstatymo Nr. I-270 projekto 20 straipsnio 5 dalies nėra aišku, kaip būtų teikiami valstybės duomenys kitais Įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje numatytais tikslais (pavyzdžiui, Įstatymo projekto 21 straipsnio 1 dalies 2, 4, 6, 7 punktai) duomenų subjekto tapatybės kontekste; antra, abejotina, ar Nr. I-270 projekto 20 straipsnio 5 dalyje nustatytais atvejais dėl šio įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 3, 5, 8 ir 9 punktuose nurodytų tikslų, visais atvejais turėtų būtų teikiami duomenys, iš kurių galima tiesiogiai nustatyti duomenų subjekto tapatybę, todėl siūlytina pakartotinai įvertinti Įstatymo Nr. I-270 projekto 21 straipsnio 1 dalies 5 punktą aptariamu aspektu.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Projekto 21 straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais, kurie nėra paminėti Projekto 20 straipsnio 5 dalyje, teikiamų duomenų turinys (duomenų subjekto tapatybės nustatymo požiūriu) priklausys nuo konkrečių duomenų teikimo/gavimo tikslų. Projekto 21 straipsnio 1 dalies 3, 5, 8 ir 9 punktuose nurodytais atvejais negalėtų būti teikiami duomenys, iš kurių būtų galima tiesiogiai nustatyti duomenų subjekto tapatybę.</p>

	<p>5.6. Įstatymo Nr. I-270 projekto 22 straipsnyje nustatytos „Valstybės duomenų teikėjų teisės ir pareigos“, tačiau šiuo įstatymu nėra nustatyta „valstybės duomenų teikėjų“ sąvoka ir (ar) neįvestas trumpinys, iš kurio būtų galima nustatyti, kokie subjektai yra laikomi „valstybės duomenų teikėjais“. Taigi, siūlome tikslinti Įstatymo Nr. I-270 projektą šiuo aspektu.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Žr. komentarą prie Lietuvos banko 2 pastabos.</p>
	<p>5.7. Įstatymo Nr. I-270 projekto 22 straipsnio 2 dalies 2 punkte nustatoma: „užtikrinti Valstybės duomenų agentūrai teikiamų valstybės duomenų aktualumą ir teisingumą“. Pažymėtina, kad teisingumo principo sąvokos turinys yra platesnis, kaip tai nustatyta Įstatymo Nr. I-270 projekto 4 straipsnio 1 dalies 8 punkte, todėl siūlytina minėtą nuostatą suderinti su teisingumo principu.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Duomenų teisingumo sąvoka vartojama, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 10 straipsnio 3 punkte įtvirtintą informacijos teisingumo principą.</p>
	<p>5.8. Įstatymo Nr. I-270 projekto 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad: „<i>Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos naudotojai</i>, be šio straipsnio 1 dalyje nurodytų teisių, turi teisę gauti prieigą prie Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos“. Tačiau iš Įstatymo Nr. I-270 projekto 23 straipsnio 2 dalies nuostatos nėra aišku, kokiomis taisyklėmis ar sąlygomis vadovaujantis turi būti nusprendžiama, kada Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos naudotojui turi ar gali būti suteikiama prieiga prie Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos, kokios šios prieigos suteikimo sąlygos. Palyginimui, <i>valstybės duomenų vartotojai</i>, pagal Įstatymo Nr. I-270 projekto 23 straipsnio 3 dalį turi pateikti prašymą.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 30 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad valstybės informacinės sistemos duomenų tvarkymas, valstybės informacinės sistemos duomenų pakartotinio naudojimo tvarka nustatomi valstybės informacinės sistemos nuostatuose. Valstybės informacinių sistemų steigimo, kūrimo, modernizavimo ir likvidavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. vasario 27 d. nutarimu Nr. 180 „Dėl Valstybės informacinių sistemų steigimo, kūrimo, modernizavimo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 13.5 papunktyje, 18 punkte numatyta, kad valstybės informacinės sistemos nuostatuose privalo būti skyrius, skirtas duomenų teikimo</p>

		Taigi, siūlome tikslinti Įstatymo Nr. I-270 projektą aptariamu aspektu.	ir naudojimo tvarkai. Todėl klausimai, susiję su prieigos prie Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos suteikimu, reglamentuoti Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos nuostatuose, o ne Projekte.
Dėl Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 221, 222 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto			
1.	Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2022-04-11, raštas Nr. (4.5)3B-2280	<p>1. Siūlome ANK projekto 221 straipsnio 1 dalį papildyti sąvoka „pavėluotas pateikimas“ ir pakeisti „melagingų“ ir „neišsamių“ duomenų formuluotes. Pažymėtina, kad „melagingi“ ir „neišsamūs“ duomenys skiriasi savo sudėtimi, be to, „melagingus“ duomenis reikia įrodyti. Taigi būtų tikslinga atsakomybę už melagingų duomenų pateikimą išskirti atskira straipsnio dalimi, pakeisti jų formuluotę į „žinant, kad jie neteisingi“ ir atitinkamai numatyti griežtesnes nuobaudas.</p> <p>„Neteisingų“ duomenų sąvoka yra platesnė, todėl manome, kad ji turėtų būti vartojama vietoj „neišsamių“ duomenų sąvokos. Jeigu ANK projekto 221 straipsnio 1 dalis būtų keičiama pagal minėtus siūlymus, tuo atveju šios dalies nuobaudos turėtų būti sušvelninamos.</p> <p>Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytą, siūlome pakeisti ANK projekto 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„1 straipsnis. 221 straipsnio pakeitimas</p> <p>Pakeisti 221 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Oficialiąją statistiką tvarkančios įstaigos pirmiausia siekia skatinti respondentus savanoriškai teikti statistinius duomenis, o ne bausti už vėlavimą juos pateikti. Todėl nustatyti atsakomybę už pavėluotą pateikimą, netikslinga.</p> <p>Sąvoką „melagingų“ keisti sąvoka „žinant, kad jie neteisingi“ netikslinga, nes tai nesukuria jokios pridėtinės vertės.</p> <p>Atsakomybę už neišsamių statistinių duomenų pateikimą nustatyti būtina, nes pasitaiko atvejų kad respondantai užpildo tik dalį statistinės ataskaitos. Ją pakeitus į sąvoką neteisingų, nebūtų pasiektas ANK projekto keitimo tikslas.</p> <p>Nustatytos nuobaudos neturėtų būti švelninamos, nes jos bus neatgrasančios ir taps neproporcingos padarytam pažeidimui.</p>

		<p>„1. Statistinių duomenų pavėluotas pateikimas ar nepateikimas nustatyta tvarka oficialiąją statistiką tvarkančioms įstaigoms arba neteisingų statistinių duomenų pateikimas oficialiąją statistiką tvarkančioms įstaigoms</p> <p>užtraukia įspėjimą arba baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo aštuoniasdešimt iki vieno šimto aštuoniasdešimt eurų.“</p> <p>Pakeisti 221 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,</p> <p>užtraukia baudą nuo trijų šimtų iki vieno tūkstančio eurų.“</p> <p>Papildyti 221 straipsnį 4 dalimi:</p> <p>„4. Statistinių duomenų, žinant, kad jie neteisingi, pateikimas oficialiąją statistiką tvarkančioms įstaigoms</p> <p>užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno tūkstančio iki trijų tūkstančių eurų.“</p> <p>Papildyti 221 straipsnį 5 dalimi:</p> <p>„5. Šio straipsnio 4 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,</p>	
--	--	---	--

		užtraukia baudą nuo dviejų tūkstančių iki penkių tūkstančių eurų.”	
--	--	--	--
